

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr VI/44/07
Rady Gminy w Unisławiu
z dnia 23 lipca 2007 r.

Plan Rozwoju Miejscowości
Gołoty

Gołoty, lipiec 2007 r.

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Analiza zasobów sołectwa	10
3. Analiza SWOT	12
4. Wizja rozwoju wsi	13
5. Arkusz planowania	14
6. Harmonogram wdrażania planu i zarządzanie	15

1. Wstęp

Gołoty położone są na 18°23'54" E i 53°13'52" N w środkowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie chełmińskim, w centralnej części kraju. Sołectwo Gołoty znajduje się w północno-wschodniej części gminy Unisław. Gołoty jest wsią należącą do gminy Unisław, położoną przy drodze powiatowej nr 1607C Dorposz Szlachecki – Unisław.

Gołoty zamieszkuje 238 mieszkańców co stanowi 3,54% ludności gminy Unisław (wg stanu na dzień 31.12.2006 r.).

Celem opracowania Planu rozwoju miejscowości Gołoty jest sformułowanie strategii rozwoju wsi, a przedmiotem jest:

- ✓ analiza zasobów sołectwa,
- ✓ analiza korzystnych i niekorzystnych cech wewnętrznych sołectwa, oraz potencjalnych szans
i zagrożeń występujących w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i mieszkańców,
- ✓ wizja rozwoju wsi,
- ✓ priorytety rozwojowe, cele i projekty.

Sołectwo musi dysponować Planem rozwoju miejscowości w celu wykorzystania w pełni istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków zewnętrznych i funduszy strukturalnych.

2. Analiza zasobów wsi

Analizę zasobów wsi opracowano na podstawie danych statystycznych oraz informacji zgromadzonych przez mieszkańców na arkuszach analitycznych. W analizie brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- środowisko przyrodnicze,
- środowisko kulturowe,
- dziedzictwo historyczne i religijne,
- obiekty i tereny,

- gospodarka i rolnictwo,
- sąsiedzi i przyjezdni,
- instytucje, ludzie, organizacje społeczne.

2.1. Środowisko przyrodnicze

Według podziału fizyczno-geograficznego Gołoty znajdują się w obrębie Pojezierza Chełmińskiego. Rzeźba terenu została ukształtowana w czasie ostatniego zlodowacenia skandynawskiego i wykazuje klasyczne cechy krajobrazu młodo-glacialnego.

Gołoty mają dość zróżnicowaną rzeźbę terenu. W obrębie wsi występują dwie jednostki morfologiczne. Pierwszą jednostką morfologiczną jest płasko-równinna, urozmaicona pagórkami wydmowymi Dolina Dolnej Wisły w północnej części sołectwa, drugą zaś falista miejscami nisko-pagórkowata wysoczyzna morenowa zajmująca południową część sołectwa. Obie formy morfologiczne oddziela od siebie wyraźna krawędź zbocza doliny Wisły o znacznej wysokości 50-60m, a nachylenie zboczy wynosi średnio 30 - 50°.

Według podziału fizyczno-geograficznego wieś Gołoty należy w połowie do makroregionu – Dolina Dolnej Wisły, mezoregionie - Dolina Fordońska, zaś druga część wsi zaliczana jest do makroregionu – Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego, mezoregionu Pojezierza Chełmińskiego.

Część miejscowości Gołoty znajduje się w obszarze Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego.

Sołectwo Gołoty posiada liczne pomniki przyrody. Imponująco przedstawia się aleja 113 drzew rosnących wzdłuż drogi Unisław - Gołoty (79 lip, 18 klonów, 4 jesiony, 8 dębów, 3 kasztanowce i 1 jawor), które jako pomniki przyrody podlegają ścisłej ochronie konserwatorskiej.

2.2. Dziedzictwo historyczne, kulturowe i religijne

Najstarsze ślady pobytu człowieka na ziemi chełmińskiej pochodzą z miejscowości Gołoty. Znalaziono tam małe krzemienne grociki, zaliczane do tzw. Przemysłu świderskiego, pochodzące z paleolitu, czyli do 8000 lat p.n.e. W neolicie znajdowały się tam dwie osady neolityczne, a w okresie wczesnośredniowiecznym jedna osada otwarta.

Gołoty w źródłach historycznych występują pod nazwami: Golote, Golodt. Najwcześniej występującym właścicielem był: Jenchen Goloth 1457 r. (Jan Gołocki), Ihen Gollotczszki 1488 r.

Około 1423-1424 r. Gołoty stanowiły własność rycerską w prokuratorii unisławskiej, a rycerz o nazwisku Gołocki rozpoczął budowanie wsi, jeszcze w roku 1570 osada ta stanowiła własność rodziny Gołockich (Michał Gołocki 5 ½ łana, Wojciech Gołocki 7 łanów).

Rycerstwo oprócz imienia własnego posługiwało się jeszcze herbem. Herb pierwotnych właścicieli, prawdopodobnie niemieckich brzmiał TIEFFEMAN. Herb Gołockich przedstawia w czerwonym polu dwa miecze, ostrzami skierowane w dół ukośnie skrzyżowane. Na szczycie herbu znajduje się czerwony wywijany kołpak, mający z dwóch boków po piórze.

Około 100 lat później wieś wraz z pobliskimi osadami obejmują w posiadanie Czapscy herbu Leliwa. Do tego możnego rodu należało ponad 90 wsi. Do rodu należały m.in.: Brigitta von Czapska, Maria Czapska (po pierwszym mężu Potocka, po drugim znowu Czapska), Konstancja Czapska (z pierwszego męża Radziwiłł, z drugiego Małachowska). W 1805 r. ostatnim właścicielem Gołot z rodu Czapskich był Płasowski (Plonsowski) żonaty z Anną Czapską, później Narzyńską.

Książdz Fonkidejski podaje, że na przełomie wieku XIX i XX w Gołotach było 2446 morgów ziemi, 17 budynków, 10 domostw mieszkalnych, 149 katolików, 35 ewangelików.

W pierwszym spisie niepodległej Polski z dnia 30 września 1921r. zaliczono Gołoty do obszarów dworskich, których właścicielem był książę Adolf Bentheim Teckenburg. Spis podaje następujące dane: 17 budynków, 9 domostw mieszkalnych, 218 ludności ogółem, w tym 90mężczyzn i 128 kobiet. W tej liczbie było 205 wyznania rzymsko-katolickiego, 13 ewangelickiego. Wieś zamieszkiwało 205 Polaków i 13 Niemców.

W roku 1930 grunty wsi stanowiły własność Państwowego Banku Rolnego w Grudziądzu, które to grunty o obszarze 554 ha przygotowano do parcelacji. Parcelacja została przeprowadzona w latach 1935-1936.

Nabywcy parcel wsi Gołoty to głównie Łowiczanie, Pomorzanie i Kujawianie. W czasie II wojny światowej wszyscy osadnicy wsi Gołoty zostali pozbawieni praw własności, zostali zatrudnieni jako robotnicy, a w miarę upływu czasu wysiedleni z gospodarstw. Prawo własności przekazywano Niemcom z sąsiednich wsi. Z Polaków nie został nikt. Gdy skończyła się wojna do Gołot powrócili dawni gospodarze. Ostatni powrócił w 1946 roku.

Pierwszym osiągnięciem w powojennych Gołotach była odbudowa zniszczonego przez Niemców krzyża ustawionego na skrzyżowaniu drogi w środku wsi.

W latach 1947-1949 podejmowano liczne, niestety nieudane próby spłaty kredytu, dotyczącego zakupu gruntów z parcelacji. Gdy po pewnym okresie czasu podano formę spłaty długu okazało się, że rolnicy nie posiadają żądanej sumy spłacającej kredyt i niemal wszystkie gospodarstwa zostałyby zajęte przez komornika. Trzykrotnie wysyłane były delegacje do stolicy, dopiero za trzecim razem osiągnięto sukces, tzn. obniżono zadłużenie o 50% zaś drugą połowę rozłożono na okres 3 do 5lat.

Ze względu na spore dolegliwości dla pracy społecznej mieszkańców i istniejących organizacji (Kółka Rolniczego i Koła Gospodyń Wiejskich) brak lokalu, brak zlewni mleka i sklepu sprawił, że w latach 60-tych XX wieku powzięto decyzję o wybudowaniu budynku spełniającego trzy wyżej wymienione funkcje. Budynek otrzymał nazwę „Domu Kultury”.

2.3.Obiekty i tereny

Dla istniejącej zabudowy rozproszonej położonej poza obszarami funkcjonalnymi obowiązuje zakaz lokalizacji budynków nie związanych z produkcją rolną. W centrum miejscowości znajduje się:

- „Dom kultury”,
- sklep.

Najbardziej wartościowym obiektem o walorach historycznych i kulturowych jest zespół dworski złożony z dworu, murowanego z 2 połowie XVIII wieku, przebudowanego w XIX wieku, parku krajobrazowego z okazałym drzewostanem i zabudowań gospodarczych dawnego folwarku: stajni i stodoły, murowanych z końca XIX wieku.

Właścicielem majątku w 1921 r. był ks. Adolf Bentheim Tecklenburg. Majątek nabyty przez Bank Rolny i rozparcelowany a latach 30-tych XX wieku. Zespół położony na krawędzi doliny Wisły o wybitnych walorach krajobrazowych i wraz z naturalnym zadrzewieniem skarpy, także ekologicznych.

2.4 Gospodarka, rolnictwo

Mieszkańcy Gołot utrzymują się z pracy we własnych gospodarstwach rolnych, działalności gospodarczej, pracy zarobkowej, rent i emerytur. Na terenie sołectwa przeważają grunty

dobre (klasy trzeciej i czwartej). Miejscowi gospodarze najczęściej uprawiają na nich zboża, buraki, zioła oraz warzywa.

Struktura działalności gospodarczej w miejscowości Gołoty na dzień 31 grudnia 2006 r.

-----	produkcja	usługi	handel	gastronomia	transport
Gołoty	0	5	2	0	2

Struktura wielkości indywidualnych gospodarstw rolnych na terenie wsi Gołoty

Gołoty	Wielkość gospodarstw						
	do 2ha	2-5ha	5-10ha	10-15ha	15-20ha	20-50ha	pow.50ha
	4	8	11	9	8	5	1

Struktura użytkowania terenów wsi Gołoty

Lp.	Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha	%
1	2	3	4
1.	Użytki rolne:	555,22	89,50
	- grunty orne	419,66	75,58
	- sady	0,88	0,16
	- pastwiska	23,97	4,32
	- łąki	110,70	19,94
2.	Lasy i grunty leśne	30,53	4,92
3.	Grunty pod wodami	4,47	0,72
4.	Tereny komunikacyjne	14,22	2,29
5.	Tereny osiedlowe	1,66	0,27
6.	Nieużytki	14,29	2,30
Razem powierzchnia wsi		620,39	100

Sąsiedzi i przyjezdni

Korzystne położenie wsi Gołoty przy drodze powiatowej nr 1607C Dorposz Szlachecki – Unisław, stwarza duże możliwości rozwoju w najbliższym okresie. Od kilku lat można zaobserwować we wsi Gołoty napływ ludzi z okolicznych miast, która wybrała to miejsce do zamieszkania z dala od zgiełku i zabiegania wielkich aglomeracji, zapewniając mieszkańcom piękne widoki na „pradolinę Wisły” oraz bliski kontakt z przyrodą.

Ludzie, organizacje społeczne

Kształtowanie się liczby ludności we wsi Gołoty na przełomie lat 1999-2006.

Rok	Liczba ludności
1999.12.31	244
2000.12.31	245
2001.12.31	247
2002.12.31	243
2003.12.31	238
2004.12.31	237
2005.12.31	243
2006.12.31	238

Gęstość zaludnienia we wsi Gołoty wynosi 38 osób na km².

Na terenie wsi Gołoty działają następujące organizacje:

- Koło Gospodyń Wiejskich,
- Rada Sołecka.

3. Analiza SWOT

Na podstawie analizy zasobów, opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne sołectwa, jak i potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i mieszkańców.

4. Odnowy Wsi

Wizja Odnowy Wsi powstała w wyniku dyskusji mieszkańców, odwołuje się do przyszłości.

Wizję Odnowy Wsi Gołoty sformułowano następująco:

„Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności terenu dla rozwoju turystyki”.

5. Arkusz Planowania

Arkusz planowania – Plan rozwoju miejscowości Gołoty zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych, celów oraz konkretnych projektów.

Poszczególne priorytety i projekty zgodne są z ustaloną wizją rozwoju miejscowości Gołoty.

W zależności od zaawansowania prac, projekty powinny być uszczegółowione. Szczególnie ważne jest określenie kosztów związanych z ich wdrażaniem. Zwykle ma to największy wpływ na ustalanie harmonogramu realizacji planu.

6. Harmonogram wdrażania planu i zarządzanie

Harmonogram wdrażania planu wyznacza priorytety dotyczące działań w krótszej i dłuższej perspektywie oraz określa odpowiedzialnych za realizację całego planu oraz poszczególnych jego elementów.

Realizacja części elementów planu będzie odbywać się z udziałem władz gminnych.

Do realizacji na lata 2007-2013 zaplanowano następujące projekty:

1. Przebudowa dróg gminnych.
2. Remont Domu Wiejskiego (wykonanie elewacji, montaż ogrzewania, wymiana stolarki okiennej),
3. Budowa boiska sportowego
4. Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż drogi Unisław-Chełmno.
5. Urządzenie placu zabaw dla dzieci.
6. Budowa sieci kanalizacyjnej.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze - walory krajobrazu - walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecz.) - walory szaty roślinnej (np. runo leśne) - cenne przyrodniczo obszary lub obiekty - świat zwierzęcy (ostoje, siedliska) - osobliwości przyrodnicze - wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) - podłoże, warunki hydrogeologiczne - gleby, kopaliny		X	X X X	X X X X
Środowisko kulturowe - walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe - walory zagospodarowania przestrzennego - zabytki - zespoły artystyczne			X X	X X
Dziedzictwo religijne i historyczne - miejsca, osoby i przedmioty kultu - święta, odpusty, pielgrzymki - tradycje, obrzędy, gwara - legendy, podania i fakty historyczne - ważne postacie historyczne - specyficzne nazwy			X X X X X	X
Obiekty i tereny - działki pod zabudowę mieszkaniową - działki pod domy letniskowe - działki pod zakłady usługowe i przemysł - pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe - tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny) - place i miejsca publicznych spotkań - miejsca sportu i rekreacji	X X X X	X X	X	
Gospodarka, rolnictwo - specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) - znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe - możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X X			X
Sąsiedzi i przyjezdni - korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna) - ruch tranzytowy - przyjezdni stali i sezonowi		X	X X	
Institucje - placówki opieki społecznej - szkoły - Dom kultury - Inne	X X X		X	

Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP	X			
- KGW			X	
- Stowarzyszenia	X			

Arkusz 2

JACY JESTEŚMY ? – Diagnoza aktualnej sytuacji naszej wsi

Jaka jest nasza wieś?

Co ją wyróżnia?	Mieszkańcy dobrze się znają, są aktywni i chętnie pracują na rzecz wsi; usytuowana przy drodze powiatowej,
Jakie pełni funkcje?	Wieś pełni funkcje typowo rolnicze;
Kim są mieszkańcy?	Rolnicy, robotnicy, przedsiębiorcy, osoby bezrobotne, emeryci, renciści, uczniowie, studenci, rzemieślnicy;
Co daje utrzymanie?	Rolnictwo, zatrudnienie w przemyśle, handlu i usługach, własna działalność gospodarcza, emerytury, renty, świadczenia z pomocy socjalnej, zasiłki dla bezrobotnych;
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich;
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Dyskusje, współpraca z Urzędem Gminy, własna praca – wkład; zebrania wiejskie;
Jaki wygląd ma nasza wieś?	Obejścia zadbane, część budynków wymaga remontu; W centralnej części wsi znajduje się Dom Kultury, przydrożny Krzyż, Brak chodników i ścieżek rowerowych; Większość dróg o nawierzchni utwardzonej; Brak miejsc do rekreacji i czynnego uprawiania sportu; Wieś częściowo oświetlona;
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Kultywowanie tradycji religijnych, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, itp. spotkania wigilijne seniorów, obrzędy weselne, Festyny rodzinne;
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Domy jednorodzinne, obejścia z reguły zadbane domy w dobrym stanie technicznym, uporządkowane zagrody;
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Wieś jest całości zwodociągowana, nie jest natomiast skanalizowana, ścieki odprowadzane indywidualnie do szczelnych zbiorników;
Jakie jest rolnictwo?	Gospodarstwa zróżnicowane wielkościowo;
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Własny transport; autobusy PKS,

Arkusz 3

ANALIZA SWOT

Podsumowanie sytuacji rozwojowej wsi Gołoty

<p>SILNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none">➤ wysokie walory krajobrazu,➤ czyste otoczenie i środowisko naturalne,➤ korzystny układ komunikacyjny,➤ życie mieszkańców,➤ partnerska współpraca mieszkańców,➤ zasoby historyczne wsi,➤ życie kulturalne skupione wokół Domu Kultury,➤ poparcie władz gminnych do realizacji działań,	<p>SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none">➤ zaniedbane otoczenie terenu wokół szkoły,➤ brak sieci kanalizacyjnej,➤ brak dostępnego miejsca do wypoczynku i czynnego uprawiania sportu,➤ zły stan budynków mieszkalnych,➤ zły stan nawierzchni dróg,➤ niska świadomość ekologiczna społeczeństwa,➤ ubóstwo mieszkańców,
<p>SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none">➤ możliwość uzyskania pomocy finansowej z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na realizację zaplanowanych działań➤ moda na mieszkanie „na wsi”,➤ rozwój agroturystyki,➤ integracja społeczeństwa poprzez wspólną pracę,➤ rozwój małej i średniej przedsiębiorczości,	<p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none">➤ trudna sytuacja rolnictwa,➤ trudna sytuacja materialna mieszkańców spowodowana strukturalnym bezrobociem,➤ migracja ludzi młodych i wykształconych do miejsc bardziej atrakcyjnych,➤ starzenie się społeczeństwa,➤ dewastacja zabytków,➤ brak dofinansowania zadań z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na realizację zaplanowanych zadań,

Arkusz 4

WIZJA STANU DOCELOWEGO

Jaka ma być nasza wieś za 10 lat?

Co ma ją wyróżniać?	Atrakcyjny wygląd, zadbane obejścia, bardzo dobry stan dróg, chodników, ścieżek rowerowych, nowe miejsca pracy, dobrze działająca komunikacja, nowoczesny i prężnie działający Dom Kultury, mieszkańcy zaangażowani w pracę na rzecz wsi;
Jakie ma pełnić funkcje?	Mieszkalne, usługowe, produkcyjne, agroturystyczne;
Kim mają być mieszkańcy?	Aktywni, zaangażowani, w pełni identyfikujący się z wsią, dbający o wieś;
Co ma dać utrzymanie?	Rolnictwo, usługi, działalność gospodarcza, agroturystyka, emerytury i renty rolnicze;
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenia;
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Zebrania wiejskie, działalność społeczna, konsultacje, dyskusje;
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Estetyczna, wieś atrakcyjna, dużo zieleni, utwardzone drogi i chodniki, utworzone ścieżki rowerowe, utworzone miejsce do czynnego uprawiania sportu;
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Tradycje ludowe – obrzędy weselne, odpusty, dożynki, imprezy okolicznościowe; Zawody sportowe;
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Zadbane i wypielęgnowane przydomowe ogródki, estetyczny wygląd obejść i gospodarstw, odnowione elewacje;
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Zadbane obejścia i przydomowe ogródki, przydomowe i przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków, segregowane odpady;
Jakie ma być rolnictwo?	Dochodowe i zmodernizowane, działalność typowo rolnicza i agroturystyczna, przyjazne dla środowiska przyrodniczego;
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Idealny stan dróg.

Wizja Rozwoju Wsi	
Priorytet 1 <i>„Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności terenu dla rozwoju turystyki”.</i>	
Cel 1:	Cel 2:
Rozwój kultury i sportu	Rozwój infrastruktury
<p>Projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Remont i modernizacja Domu Wiejskiego (wykonanie elewacji, montaż ogrzewania, wymiana stolarki okiennej), 2. Budowa boiska sportowego. 3. Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż drogi Unisław-Chełmno. 4. Urządzenie placu zabaw dla dzieci. 	<p>Projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa dróg gminnych. 2. Budowa sieci kanalizacyjnej.

Arkusz 6

HARMONOGRAM WDRAŻANIA PLANU I ZARZĄDZANIE

Priorytet	Cel	Projekt	Termin realizacji	Sposób finansowania	Uwagi
<i>„Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności terenu dla rozwoju turystyki”.</i>	Rozwój kultury i sportu	1. Remont i modernizacja Domu Wiejskiego (wykonanie elewacji, montaż ogrzewania, wymiana stolarki okiennej),	2008-2010	budżet gminy środki zewnętrzne	
		2. Budowa boiska sportowego,	2008-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	
		3. Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż drogi Unisław-Chełmno,	2008-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	
		4. Urządzenie placu zabaw dla dzieci,	2008-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	
	Rozwój infrastruktury	1. Przebudowa dróg gminnych	2008-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	
		2. Budowa sieci kanalizacyjnej	2008-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	